

تعریف ناروانی طبیعی

آسیب شناسان گفتار و زبان همگی معتقدند که اصطلاح ناروانی طبیعی در مورد کودکان بین سنین ۲/۵ تا ۶ سال و در اکثر موارد به علت نارسای و ناکامل بودن سیستم عصبی عضلانی مربوط به مهارت‌های گفتاری مورد نیاز اتفاق می‌افتد و در بسیاری از مواقع با عارضه لکنت اشتباه می‌شود. معمولاً تشخیص ناروانی طبیعی از لکنت امری پیچیده است و تنها توسط آسیب شناسان گفتار و زبان قابل شناسایی است.

ویژگی‌های ناروانی طبیعی در کودکان

- ۱- شروع ناروانی طبیعی در اکثر منابع بین سنین ۲/۵ تا ۶ سالگی گزارش شده است. اگر چه بعضی منابع این سن را بین ۴-۶ سالگی نیز گزارش اند.
- ۲- اصولاً کودکان در این سن از مشکل خود آگاه نیستند.
- ۳- کودکان مبتلا هیچگونه ترس، تقلا، استرس، اجتناب

اجتناب و انقباض عضلات را ندارند.

۴- عمده ترین ویژگی گفتاری کودکان مبتلا به ناروانی، پدیده تکرار است. این تکرار در سطح کلمه یا بخشهایی از کلمه یا عبارت به چشم می‌خورد. تعداد این تکرارها کمتر از سه بار و بدون تلاش و تقلا می‌باشد.

۵- تعداد ناروانیها در یک گفتار ۱۰۰ کلمه ای حدود ۱۰ مورد یا کمتر است.

۶- تکرارها در گفتار کودکان مبتلا به ناروانی طبیعی معمولاً از یک وضعیت مشخص با قاعده خاصی پیروی می‌کند. این وضعیت معمولاً زمانی که کودک خسته یا هیجان زده یا ناراحت است، بیشتر اتفاق می‌افتد.

۷- دیگر ویژگی‌های موجود در گفتار کودک مبتلا به ناروانی طبیعی عبارت است از: باز گویی اصلاحی، یعنی مجدداً کلمه یا عبارتی را به منظور اصلاح و برطرف کردن اشکالات گفتاری تکرار می‌کند.

به میان اندازی صداهایی مانند: م، آ، ا. منظور این است که کودک موقع صحبت کردن قبل از بیان کلمه صداهای فوق را به صورت زمزمه تکرار می‌کند و بعد کلمه را بگوید.

کشیده گویی که تعداد آن در ۱۰۰ کلمه یکبار یا

کمتر است و میزان کشیده گویی یک ثانیه یا کمتر است.

اضافه کردن بعضی واژه‌ها یا عبارت‌ها در لابه لای صحبتش. برای مثال مرتباً از کلماتی مانند: مثلاً، معمولاً، بعداً و... استفاده می‌شود.

۸- نوع ناروانی ممکن است از روزی به روز دیگر و در طول موقعیتهای مختلف گفتاری متفاوت باشد و تغییر کند.

۹- معمولاً در جریان گفتار کودک ناهماهنگی بین تنفس و گفتار مشاهده نمی‌شود.

۱۰- سرعت گفتار این کودکان معمولاً طبیعی است.

۱۱- از لحاظ توانایی تولید واجها هنوز بر تمام واج‌ها تسلط پیدا نکرده‌اند.

۱۲- در برقراری تماس چشمی، طبیعی هستند و هیچ اجتنابی از گفتار در موقعیتهای مختلف ندارند.

۱۳- مکث در بین کلمه، قبل از شروع کلمه یا بعد از ناروانی در گفتار کودک مشاهده نمی‌شود.

۱۴- فراوانی بهبودی خودبخودی ناروانی طبیعی بسیار زیاد و نزدیک به ۱۰۰٪ است.

۱۵- ناروانی طبیعی در پسرها شایع تر است.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

گفتار درمانی

مرکز طبی کودکان

ناروانی طبیعی

N.N.F

منیژه زارعی محمود آبادی

Tel: 61472079

جای اینکه برسید او چه کار می خواهد بکند، در مورد کارهایی که می خواهید انجام دهید و احساسات خودتان سخن بگویید.

۴- یک شنونده خوب باشید. توجه کنید کودک چه می خواهد بگوید، نه اینکه چه طور می خواهد بگوید.

۵- در هر موقعیتی مانع صحبت کردن کودک نشوید و از این کار جدا خودداری کنید، بلکه او را به خاطر ارتباطهای گفتایش تشویق کنید. ۶- به کودک تذکراتی مثل (آهسته تر)، (نفس عمیق بگیر)، (در مورد آنچه می خواهی بگویی فکر کن) ندهید.

۶- از واکنش های منفی مثل اخم کردن و نگاه کردن با تنش اجتناب کنید.

۷- کودکان را به خاطر اینکه از بازی یا صحبت کردن با او لذت برده اید تحسین کنید و با عکس العمل های غیر کلامی مثبت مثل لبخند، بوسیدن یا در آغوش گرفتن این لذت را به او انعکاس دهید.

منابع

۱- شفیعی، ب. مهرعلیان، ز. اختلال ناروانی گفتار در کودکان. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۵.

۲- هوسپیان، آ. مشاوره والدین کودکان لکنتی خردسال. دانشکده علوم توانبخشی ایران، تهران ۱۳۷۲.

علائم هشدار دهنده لکنت

برخی از علائم که می توانند برای خانواده ها هشدار دهنده باشند، عبارتند از:

۱- تکرار صداها یا لغات بیشتر از یکبار در هر چهار جمله (۵ یا تعداد بیشتری تکرار در ۱۰۰ کلمه)

۲- دفعات تکرار هر صدا یا کلمه به تعداد ۳ یا بیشتر

۳- کشیده گویی صداها به مدت نیم ثانیه یا بیشتر

۴- شکلکهای صورت یا لرزش عضلات (مثل حرکات سریع چشم، حرکات لب و ...)

۵- حرکات غیر طبیعی سر یا فک

۶- باز کردن بیش از حد دهان یا بیرون آمدن زبان

۷- الگوی تنفس نامنظم

۸- اجتناب از صحبت کردن در موقعیتهای مختلف

عوامل پیشگیری کننده ناروانی طبیعی

۱- هنگامی که با کودک صحبت می کنید با صدایی آرام و شمرده صحبت کنید.

۲- قبل از پاسخ به موقعیتهای گفتاری کودکان نیم ثانیه ای مکث کنید (عجله ای برای پاسخ گویی نداشته باشید).

۳- وقتی می خواهید با کودکان صحبت کنید به